

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Bakalářská práce

**Problematika přechodu daňové evidence na vedení
účetnictví**

Petr Hrabal

© 2016 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Petr Hrabal

Podnikání a administrativa

Název práce

Problematika přechodu daňové evidence na vedení účetnictví

Název anglicky

The issue of the transition from tax evidence to accounting

Cíle práce

Cílem práce je na základě analýzy konkrétního případu fyzické osoby, podnikající při možnosti vedení daňové evidence, porovnání tohoto systému se systémem vedení účetnictví.

Metodika

Pomocí dostupné odborné literatury a zákonů k danému tématu bude sestavena rešeršní část bakalářské práce, která bude sloužit jako teoretická východiska k řešení zvolené problematiky. V praktické části práce bude modelově provedena účetní evidence dle konkrétní situace podnikání fyzické osoby, která vede daňovou evidenci. Účetnictví bude provedeno na základě dostupných dokladů a bude provedena řádná závěrka – sestavena Rozvaha, Výkaz zisků a ztrát. Pro výpočet daňového zatížení bude vypočítán převodový můstek přechodu daňové evidence na účetnictví. Na základě získaných údajů bude provedena komparace obou systémů vedení účetní evidence a vyhodnocení jejich vlivů na daňový základ fyzické osoby.

Doporučený rozsah práce

30 – 40 stran

Klíčová slova

Daňová evidence, účetnictví, účetní systémy, daňový dopad.

Doporučené zdroje informací

BRYCHTA, Ivan, Ivan MACHÁČEK a Martin DĚRGEL. Daň z příjmů 2014: výklad je zpracován k právnímu stavu ke dni 1.1.2014. 11. vydání. Praha: Wolters Kluwet. 2014. 600 s. ISBN 978-80-7478-462-0
DUŠEK, Jiří. Daňová evidence podnikatelů 2014. 11. vydání. Praha: GRADA Publishing, a.s. 2014, 133 s. ISBN 978-80-247-5117-7
LOUŠA František. Zákon o účetnictví v praxi. 5. aktualizované vydání. Praha: GRADA Publishing, a.s. 2011, ISBN 978-80-247-3848-2
RUBÁKOVÁ, Věra. Účetnictví pro úplné začátečníky. 2014. 8. vydání. Praha: GRADA Publishing, a.s. 192 s. ISBN 978-80-247-5123-8

Předběžný termín obhajoby

2015/16 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Jitka Šišková, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra obchodu a financí

Elektronicky schváleno dne 21. 10. 2015

Ing. Helena Čermáková, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 10. 11. 2015

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 04. 03. 2016

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci „Problematika přechodu daňové evidence na vedení účetnictví“ jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 10.3.2016

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval vedoucí bakalářské práce Ing. Jitce Šiškové, Ph.D. za odborné vedení a pomoc při vypracování mé bakalářské práce. Také děkuji své přítelkyni za trpělivost a podporu při studiu.

Problematika přechodu daňové evidence na vedení účetnictví

Souhrn

Tato práce na téma Problematika přechodu daňové evidence na vedení účetnictví se věnuje porovnávání daňového zatížení fyzické osoby při využití tří možných způsobů vedení účetní evidence.

Teoretická část bakalářské práce přibližuje způsob a podmínky vedení daňové evidence, účetnictví a použití výdajového paušálu. Popsána je zde i daň z příjmů fyzických osob a její výpočet.

Praktická část se opírá o údaje poskytnuté podnikatelem. Z těchto údajů jsou vypočteny daně při vedení daňové evidence, účetnictví a výdajového paušálu. Výsledné výpočty jsou porovnány a bylo podle nich sestaveno doporučení podnikateli.

Klíčová slova: daňové zatížení, daňová evidence, účetnictví, náklady, výnosy, výsledek hospodaření, základ daně

The issue of the transition from tax evidence to accounting

Summary

Thesis on The issue of the transition from tax evidence to accounting focuses on comparing the tax burden on individuals using three ways of management accounting.

The theoretical part of the way in and the conditions for keeping tax records, accounts and the use percentage of income. Described there is a tax on personal income tax and its calculation.

The practical part is based on data provided by the businessman. Based on these data are calculated tax at the tax accounting, accounting and use percentage of income. The resulting calculations are compared and, according to them, a recommendation businessman.

Keywords: tax burden, tax evidence, bookkeeping, costs, revenues, net income, tax base

Obsah

1 Úvod.....	10
Cíl práce a metodika.....	11
1.1 Cíl práce	11
1.2 Metodika	11
2 Teoretická východiska	12
2.1 Daňová evidence	12
2.1.1 Osoby s povinností vést daňovou evidenci	12
2.1.2 Obsah a forma daňové evidence	13
2.1.3 Daňové doklady	13
2.1.4 Deník příjmů a výdajů	13
2.1.5 Evidence DM	14
2.1.6 Evidence zásob	14
2.1.7 Přejchod z daňové evidence na účetnictví	15
2.2 Účetnictví	16
2.2.1 Osoby s povinností vést účetnictví	16
2.2.2 Zásady při vedení účetnictví	16
2.2.3 Účetní rozvaha	17
2.2.4 Účtová osnova a rozvrh	18
2.2.5 Dlouhodobý majetek.....	18
Dlouhodobý hmotný majetek.....	19
2.2.6 Zásoby.....	20
2.2.7 Krátkodobý finanční majetek.....	20
2.2.8 Zúčtovací vztahy.....	21
2.2.9 Kapitálové účty	21
2.2.10 Náklady a výnosy.....	22
2.2.11 Účetní závěrka	23
2.3 Daně v ČR.....	23
2.3.1 Daň z příjmů FO	24
2.3.2 Plátcí daně.....	24
2.3.3 Předmět daně.....	24
2.3.4 Osvobozené příjmy	25
2.3.5 Daň a její základ	26
3 Praktická část	27
3.1 Daňová evidence	27
3.2 Účetnictví	29

3.2.1 Dlouhodobý majetek.....	31
3.2.2 Náklady a výnosy.....	31
3.2.3 Uzavření účetnictví.....	32
3.2.4 Výpočet daně.....	35
3.3 Výdajový paušál.....	36
3.4 Porovnání výsledků a doporučení.....	38
4 Závěr.....	39
5 Seznam použitých zdrojů.....	40

Seznam tabulek

Tabulka 1: Rozdělení daní v ČR.....	24
Tabulka 2: Příjmy a výdaje DE.....	28
Tabulka 3: Uzávěrka peněžního deníku.....	28
Tabulka 4: Výpočet základu daně - DE.....	29
Tabulka 5: Výpočet daně z příjmů - DE.....	29
Tabulka 6: Převod aktiv a pasiv.....	30
Tabulka 7: Počáteční rozvaha.....	30
Tabulka 8: Daňové odpisy DHM.....	31
Tabulka 9: Schematický Výkaz zisku a ztráty.....	33
Tabulka 10: Účet zisků a ztrát.....	34
Tabulka 11: Konečný účet rozvažný.....	34
Tabulka 12: Konečná rozvaha k 31.12.2014.....	35
Tabulka 13: Výpočet základu daně – účetnictví.....	35
Tabulka 14: Výpočet daně z příjmů – účetnictví.....	36
Tabulka 15: Výpočet základu daně – výdajový paušál.....	37
Tabulka 16: Výpočet daně z příjmů – výdajový paušál.....	37
Tabulka 17: Rekapitulace výsledků.....	38

1 Úvod

Každý, kdo v České republice podniká, musí vést záznam o své činnosti pro daňové účely. Existují tři možnosti, jak zaznamenávat podklady pro daňovou povinnost. První varianta vedení záznamů je účetnictví. Osoby s povinností vést účetnictví jsou definovány v zákoně o účetnictví 563/1991 sb. §1. Ostatní se mohou rozhodnout mezi daňovou evidencí a uplatněním výdajového paušálu, popřípadě si dobrovolně zvolit vést účetnictví.

Bakalářská práce je rozdělena na dvě části, teoretickou a praktickou. Teoretická část objasňuje problematiku daňové evidence, účetnictví, výdajového paušálu a daní v České republice. Daňová evidence nemá zákonem předepsanou formu a pro výpočet daňového základu se využívá rozdíl mezi příjmy a výdaji. Oproti tomu účetnictví je vymezeno zákonem a základ daně je rozdíl mezi výnosy a náklady. Výdajový paušál je podmíněn zaznamenáváním podnikatelských příjmů.

Praktická část ukazuje na konkrétním případě výpočet daňové povinnosti pomocí všech tří možností výpočtu daně a následně bude zvolena nejvhodnější varianta.

Cíl práce a metodika

1.1 Cíl práce

Cílem bakalářské práce je komparace výpočtu daňové povinnosti u fyzické osoby při využití tří možných způsobů vedení účetní evidence. Dle zjištěných údajů budou vyvozena doporučení pro zvoleného podnikatele.

1.2 Metodika

Pomocí nastudované odborné literatury a zákonů k danému tématu jsou vyhotovena teoretická východiska práce. Podklady pro vypracování teoretické části jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

V praktické části je pro porovnání vypracováno účetnictví za rok 2014 na konkrétním případě a to za pomoci poskytnutých dat od živnostníka podnikajícího dle živnostenského zákona nezapsaného v obchodním rejstříku. Pro možnost porovnání bude účetnictví uzavřeno a bude sestavena konečná rozvaha, výkaz zisků a ztrát. Pro výpočet daňového zatížení při vedení účetnictví, bude vypočítán převodový můstek při přechodu z daňové evidence na účetnictví. Pro zjištění daňového zatížení při vedení daňové evidence, budou použita data poskytnuta živnostníkem.

V závěru jsou pomocí modelových výpočtů porovnány tři možné způsoby vedení účetní evidence. Z výsledků je sestaveno doporučení podnikateli.

2 Teoretická východiska

2.1 Daňová evidence

Daňová evidence je obdoba nově obnoveného jednoduchého účetnictví a je legislativně upravena zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů ve znění pozdějších předpisů. Daňová evidence se dá popsat jako způsob zjištění základu daně z příjmů pomocí obsažených údajů o příjmech a výdajích a majetku a závazcích. ⁽²⁾

2.1.1 Osoby s povinností vést daňovou evidenci

Daňovou evidenci je povinna vést fyzická osoba dosahující zdanitelných příjmů, které jsou specifikovány v §7 zákona o daních z příjmů, současně nevede účetnictví a není účetní jednotkou. Týká se příjmů z podnikání a jiné samostatně výdělečné činnosti.

Příjmy z podnikání zahrnují dle zákona:

- Příjmy ze živnosti
- Příjmy z lesního a vodního hospodářství a zemědělské výroby
- Příjmy z podnikání neuvedeného v předchozích bodech, ke kterému je potřeba podnikatelské oprávnění
- Příjmy z podílu na zisku u komplementářů komanditní společnosti a společníků veřejné obchodní společnosti ⁽¹¹⁾

Pod příjmy z jiné samostatně výdělečné činnosti spadají:

- Příjem z pronájmu majetku uvedeném v obchodním majetku
- Příjem z výkonu nezávislého povolání
- Příjem z poskytnutí nebo užití práv průmyslového vlastnictví, autorských práv a jemu příbuzným právům ⁽¹¹⁾⁽³⁾

2.1.2 Obsah a forma daňové evidence

Dokumentace a předmět daňové evidence je různý podle druhu příjmů a výdajů. Osoby uplatňující paušální výpočet daně, musí zaznamenávat příjmy vzniklé v souvislosti s činností jejich podnikání. Zákon o daních z příjmů § 9 ukládá povinnost zaznamenávat příjmy a na ně vynaložené výdaje v časovém sledu a evidovat hmotný majetek. Plátcí musí dále vést evidenci závazků a pohledávek a mzdové listy. ⁽⁵⁾

Zákon nestanovuje konkrétní způsob vedení daňové evidence. Obvykle jsou však záznamy vedeny v deníku příjmů a výdajů, v knize pohledávek a závazků, popřípadě v kartách dlouhodobého majetku a zásob a ve mzdových listech. ⁽⁵⁾

2.1.3 Daňové doklady

Daňová evidence neurčuje povinné náležitosti daňových dokladů oproti dokladům použitých při vedení účetnictví. Daňové doklady prokazují náklady, které byly vynaloženy na získání příjmů z podnikatelské činnosti. Evidence je platná pouze v případě, že jsou zápisy doloženy odpovídajícím způsobem a v souladu se skutečností. Doklad by měl obsahovat alespoň tyto náležitosti:

- Označení
- Předmět transakce
- Účastníky
- Množství a cenu za jednotku
- Datum transakce a vyhotovení dokladu
- Podpis oprávněné osoby ⁽²⁾

2.1.4 Deník příjmů a výdajů

Deník příjmů a výdajů vede podnikatel zejména proto, aby měl přehled o výši zdanitelných příjmů a výdajů, ze kterých lze zjistit základ daně z příjmů. Do deníku podnikatel zapíše příjmy a výdaje z úkonů, které byly zajištěny před začátkem podnikatelské činnosti a byly pro ni nezbytné.

Dále eviduje příjmy a výdaje uskutečněné v průběhu podnikatelské činnosti. Deník se uzavírá k poslednímu dni zdaňovacího období nebo kalendářního roku, také se uzavírá v případě skončení podnikatelské činnosti nebo vyhlášením konkursu. ⁽²⁾⁽⁵⁾

2.1.5 Evidence DM

Dlouhodobý majetek se dělí v daňové evidenci stejně jako v účetnictví na hmotný, nehmotný a finanční. Dlouhodobý majetek se oceňuje vstupní cenou a postupné opotřebení se vyjadřuje pomocí odpisů. Zákon o dani z příjmů povoluje pro daňové účely dva druhy odepisování, a to zrychlené a rovnoměrné. ⁽²⁾

2.1.6 Evidence zásob

Pro evidování zásob je doporučeno používat skladovou kartu. Zásoby se dělí stejně jako v účetnictví a to na:

- Materiál
- Nedokončená výroba
- Výrobky a polotovary
- Zvířata a zboží
- Dlouhodobý majetek s menší pořizovací cenou než 40 000,- Kč ⁽⁵⁾

Evidovat zásoby je potřeba za zdaňovací období, kterému neskončila lhůta pro vyměření daně a měly by obsahovat tyto náležitosti:

- Název majetku
- Datum pořízení
- Pořizovací cenu
- Množství daného majetku
- Datum a způsob vyřazení ⁽²⁾

2.1.7 Přechod z daňové evidence na účetnictví

Účetní jednotka si, při zahájení vedení účetnictví, musí navýšit základ daně o hodnotu zásob, cenin, poskytnutých záloh a pohledávek. Současně s tím si naopak sníží základ daně o přijaté zálohy a závazky na zajištění a udržení příjmů ⁽¹⁰⁾

Při otevření účetních knih podle § 61b vyhlášky č. 500/2002 sb. si musí podnikatelé, podle Pilátové, zjistit z daňové evidence následující:

- Rezervy
- Stavby majetkových a závazkových účtů
- Oceňovací rozdíly k nabytému majetku
- Neuplatněnou část finančního pronájmu u majetku, který byl koupen ke dni předcházejícímu prvnímu dni povinnosti vedení účetnictví ⁽⁵⁾

Účetní jednotka převede při otvírání účetnictví stavy svého majetku jako počáteční zůstatek na příslušných rozvahových účtech. U dlouhodobého odepisovatelného majetku se musí sestavit odpisové plány a rozdíl vzniklý mezi aktivy a pasivy se zaúčtuje na správný účet účtové skupiny 49. ⁽²⁾

2.2 Účetnictví

2.2.1 Osoby s povinností vést účetnictví

Osoby s povinností vést účetnictví určuje zákon o účetnictví 563/1991 sb. §1. Mezi ně patří právnické osoby se sídlem podnikání v České republice a zahraniční osoby podnikající nebo provozující činnost dle zvláštních předpisů na území ČR. Pro fyzickou osobu jsou určena kritéria a v případě dosažení jednoho z nich má povinnost vést účetnictví. Je to následujících pět bodů:

- fyzická osoba jako podnikatel je zapsána v obchodním rejstříku,
- fyzické osoby, jejichž obrat podle zákona o dani z přidané hodnoty, včetně plnění osvobozených od této daně, přesáhl za bezprostředně předcházející kalendářní rok částku 25 000 000 Kč,
- fyzické osoby, které účetnictví vedou na základě svého vlastního rozhodnutí,
- fyzické osoby, které jsou podnikateli a účastníky sdružení bez právní subjektivity, v případě, že alespoň jeden z účastníků je účetní jednotkou,
- ostatní fyzické osoby, které mají povinnost vést účetnictví na základě zvláštního právního předpisu. ⁽¹⁰⁾⁽⁴⁾

2.2.2 Zásady při vedení účetnictví

Při vedení účetnictví je potřeba se řídit účetními zásadami. Je to souhrn pravidel, které umožňují správně vést účetnictví a provádět s ním spojené úkony. Jsou to tyto zásady:⁽⁹⁾

- Zásada bilanční kontinuity

Při vedení účetnictví se musí dbát na návaznost účetních období.

- Zásada věcné a časové souvislosti

Účetní operace musí být zachyceny ve správném a skutečném účetním období, kdy vznikly.

- Zásada jednotnosti účetních metod

Povinnost vést účetnictví metodou zvolenou na začátku účetního období.

- Zásada věrného a poctivého zobrazení skutečnosti

Účetnictví musí vyjadřovat co nejvěrněji skutečné finanční a majetkové postavení účetní jednotky.

- Zásada přednosti obsahu před formou

Účetní jednotka musí zkoumat podstatu hospodářské operace, forma účtování je druhotná.

- Zásada zákazu vzájemné kompenzace

Účetní jednotka nesmí vzájemně vyrovnávat položky výnosů a nákladů nebo položky majetku a jeho zdroje. Jsou zde poveleny určité výjimky například:

- Pohledávky a závazky vedené vůči stejné osobě, ve stejné měně a se splatností do jednoho roku.
- Přeplatky a nedoplatky z daní z příjmů, nepřímých daní a poplatků. ⁽¹⁾

2.2.3 Účetní rozvaha

Pomocí rozvahy se při vedení účetnictví zjišťuje aktuální stav rozdělení majetku a finančních zdrojů účetní jednotky. Nejčastěji se pro rozvahu používá T-forma, která se tak nazývá podle svého vzhledu písmena T. Rozvaha obsahuje aktiva a pasiva účetní jednotky. Aktiva, která jsou na levé straně rozvahy, se skládají z dlouhodobého a oběžného majetku a znázorňují všechny majetek účetní jednotky. Na pravé straně jsou pasiva, která vyjadřují finanční zdroje a jsou rozdělena na vlastní a cizí kapitál. Součet aktiv a pasiv se musí rovnat a proto slouží rozvaha i jako kontrola správného vedení účetnictví. ⁽¹⁾

Účetní jednotka používá tři druhy rozvahy rozdělené podle toho, ve které chvíli je tvořena. Při vzniku podniku se tvoří zahajovací rozvaha, která ukazuje majetek podniku na počátku. Na začátku účetního období účetní jednotka sestavuje počáteční rozvahu a konec účetního období uzavírá konečnou rozvahou. ⁽⁶⁾

2.2.4 Účtová osnova a rozvrh

Účtová osnova je tvořena ministerstvem financí a slouží k sestavení účtových rozvrhů pro účetní jednotky. Účtová osnova je stanovena vyhláškou č 500/2002 Sb. zákona o účetnictví. Osnova obsahuje účty rozdělené do deseti tříd, které se dále dělí na podskupiny. Účty mají své číslo a název, přičemž číslo je složeno z čísla třídy a účtové skupiny.

Účtové třídy se dělí následovně:

Třída 0 – Dlouhodobý majetek

Třída 1 – Zásoby

Třída 2 – Krátkodobý finanční majetek a krátkodobé bankovní úvěry

Třída 3 – Zúčtovací vztahy

Třída 4 – Kapitálové účty a dlouhodobé závazky

Třída 5 – Náklady

Třída 6 – Výnosy

Třída 7 – Závěrkové a podrozvahové účty

Třída 8 a 9 – Vnitropodnikové účetnictví

Účetní jednotka je povinna na začátku období sestavit účetní rozvrh, který je vytvořen pomocí účtové osnovy. Rozvrh musí obsahovat seznam účtů, které bude účetní jednotka potřebovat ke správnému účtování během účetního období. ⁽⁴⁾

2.2.5 Dlouhodobý majetek

První účtová třída je dlouhodobý majetek, který patří mezi stála aktiva. Dlouhodobý majetek se dělí na hmotný, nehmotný a finanční.⁽¹⁾

Dlouhodobý hmotný majetek

Dlouhodobý hmotný majetek (DHM) je majetek s hmotnou podstatou a dobou používání delší než jeden rok. Patří sem i takový majetek, jehož pořizovací cena přesáhla 40 tisíc korun, stanovených ze zákona.

Do DHM se řadí:

- Nemovité věci bez ohledu na dobu používání a pořizovací cenu
- Samostatné movité věci a soubor movitých věcí
- Pěstitelské celky trvalých porostů
- Základní stádo a tažná zvířata
- Poskytnuté zálohy na DHM

Cena DHM se oceňuje podle způsobu pořízení. Při nákupu DHM se určuje pořizovací cenou, ta se skládá z ceny pořízení a nákladů souvisejícími s pořízením. V případě, že účetní jednotka pořizuje DHM vlastní činností určuje se cena pomocí součtu přímých a nepřímých vlastních nákladů spojením s výrobou. Reprodukční pořizovací cena určuje cenu majetku, který eviduje účetní jednotka až po určité době po jeho pořízení. Tuto cenu musí určit znalec a to na základě zákona o oceňování majetku. ⁽⁶⁾⁽¹⁾

Dlouhodobý nehmotný majetek

Za dlouhodobý nehmotný majetek se považuje majetek s dobou používání delší než 1 rok a pořizovací cenou větší než 60 tisíc korun s nehmotnou podstatou.

Mezi hlavní zástupce patří:

- Zřizovací výdaje související se založením společnosti
- Výsledky výzkumu a vývoje
- Software
- Práva, která se dají ocenit jako například: knowhow, licence, autorská práva atd. ⁽⁶⁾⁽¹⁾

Dlouhodobý finanční majetek

Pod dlouhodobý finanční majetek se řadí, finanční majetek účetní jednotky s dobou splatnosti delší než jeden rok, jako například:

- Cenné papíry a podíly v podnicích
- Dluhopisy držené do splatnosti
- Dlouhodobé poskytnuté úvěry a půjčky ⁽¹⁾

2.2.6 Zásoby

Zásoby jsou brány jako oběžný majetek a účetní jednotka je spotřebovává jednorázově. Zásoby členíme dle Rubákové na materiál, polotovary a nedokončenou výrobu, zvířata, výrobky a zboží. Zásoby oceňuje účetní jednotka stejně jako dlouhodobý majetek pořizovací cenou v případě nákupu i jiného nabytí zásob.⁽⁶⁾

Účetní jednotka může účtovat úbytek zásob ze skladu při vyskladnění metodou FI-FO, která znamená v překladu první dovnitř – první ven a nebo metodou váženého aritmetického průměru. Dle českého účetního standardu může účetní jednotka účtovat o zásobách způsobem A a B. Při použití způsobu A účtuje účetní jednotka každou operaci týkající se zásob na příslušný majetkový účet. Při způsobu B se účtuje v průběhu účetního období přímo do příslušného nákladového nebo výnosového účtu. ⁽¹⁾

2.2.7 Krátkodobý finanční majetek

Tento majetek se vyznačuje vysokou mírou likvidity a proto slouží k bezprostřednímu obchodování. Dle Rubákové se do krátkodobého finančního majetku zahrnují hotovostní peníze v pokladně, bankovní účty, ceniny, šeky, cenné papíry držené do 1 roku a dluhopisy se splatností do 1 roku. ⁽¹⁾

2.2.8 Zúčtovací vztahy

Účetní jednotka v 3. účtové třídě eviduje pohledávky a závazky. Zaznamenávají se zde pohledávky a závazky různého typu od zaměstnanců, pojišťoven, bank, úřadů až po klasické závazky a pohledávky z obchodní činnosti. Rubáková uvádí, že pohledávky se oceňují při vzniku jmenovitou hodnotou. V případě, že je pohledávka v cizí měně, účtuje se v měně české a přepočítává se podle kurzu České národní banky. ⁽¹⁾

Účetní jednotce při obchodování vznikají pohledávky za odběratele, směnky k inkasu, eskontované cenné papíry a jiné pohledávky. Dále vznikají závazky vůči dodavatelům, přijatým zálohám a jiné závazky. Tyto pohledávky a závazky vznikají díky časovému rozdílu mezi dodáním a zaplacením. ⁽¹⁾

2.2.9 Kapitálové účty

Účetní jednotka eviduje na kapitálových účtech vlatní a cizí zdroje krytí. Je to přehled, kde účetní jednotka vzala na svůj majetek. Do vlastních zdrojů krytí patří základní kapitál, ážio, ostatní kapitálové fondy, rezervní fondy, nedělitelný fond, ostatní fondy ze zisku a výsledek hospodaření běžného účetního období a minulých let. ⁽⁶⁾

Jak účetní jednotka hospodařila, zjistí na účtu zisků a ztrát. Výsledek hospodaření se musí celý přerozdělit po účetní závěrce, část do tvorby povinného rezervního fondu, část do nedělitelného fondu a část ke zvýšení základního kapitálu. Zisk se dá také rozdělit mezi společníky a nebo formou dividend mezi akcionáře. Při uzavírání účetních knih musí být výsledek hospodaření za běžné období celý přerozdělen a konečný stav je tedy nulový. Zůstatek jde převést ještě na dva účty podle stavu zůstatku. Nerozdělený zisk lze převést na účet 428 – Nerozdělený zisk minulých let a nerozdělenou ztrátu lze převést na účet 429 – Nerozdělená ztráta minulých let. ⁽¹⁾

2.2.10 Náklady a výnosy

V podnikatelské činnosti se náklady rovnají vstupy a výnosy představují výstupy.

Náklady také definoval Máče jako:

„Náklady rozumíme vynaložení prostředků za účelem dosažení výnosů. Protože prostředky, které jsou vynakládány (např. materiál, energie, dlouhodobý majetek, služby aj.) jsou výsledkem lidské práce, je náklad spotřebou vynaložené práce.“⁽⁶⁾

Výnosy jsou podle Kovanicové definovány:

„Výnosy jsou zvýšením ekonomického prospěchu během účetního období, a to jednak ve formě zvýšení (přírůstku) peněžních, případně i nepeněžních aktiv a jednak (spíše ojediněle) ve formě specifických případů snížení či zániku závazku (např. prominutí nebo úhrady).“⁽⁸⁾

Rubáková rozděluje náklady a výnosy ve finančním a manažerském účetnictví. Ve finančním účetnictví přiřazuje do nákladů operace snižující aktiva nebo zvyšující dluh účetní jednotky. Pro tyto náklady se předpokládá, že byly vynaloženy pro dosažení výnosů. V manažerském účetnictví dělíme náklady z hlediska vlastníků pro potřeby daňové povinnosti a z hlediska řízení podnikatelského procesu.⁽¹⁾

Výnosy rozdělujeme pro finanční účetnictví na externí a interní. Pro manažerské účetnictví se člení výnosy dle místa vzniku a zásluh na jejich realizaci, ve vztahu k finálním výrobkům, práce nebo službám.⁽¹⁾

- Důležité zásady pro účtování nákladů a výnosů:
- Účtování do období, kam věcně a časově náleží
- Opravy zaúčtovaných nákladů minulých období se účtují na nákladových účtech, kterých se týkají
- Náhrady vynaložené na náklady minulých období se účtují do výnosů běžného období

Na konci účetního období jsou převedeny zůstatky nákladových a výnosových účtů na účet zisků a ztrát⁽¹⁾

2.2.11 Účetní závěrka

Před účetní závěrkou musí účetní jednotka provést účetní uzávěrku. Její podstata se skládá z uzavření účetních knih na konci období a zjistí se při ní důležitá data. U syntetických účtů to jsou roční obraty na stranách Má dáti a Dal, konečné zůstatky u aktivních a pasivních účtů a konečné stavy nákladových a výnosových účtů. Účetní jednotka sestaví daňový základ pro daň z příjmů, převede zůstatky nákladových a výnosových účtů na účet 710 – Účet zisků a ztrát. Účetnictví se uzavře převedením zůstatků rozvahových účtů na konečný účet rozvažný. Účetní závěrka je sestavena pomocí údajů získaných na konečném účtu rozvažném a obsahuje bilanci, výkaz zisků a ztrát a přílohy s doplňujícími informacemi. ⁽⁶⁾

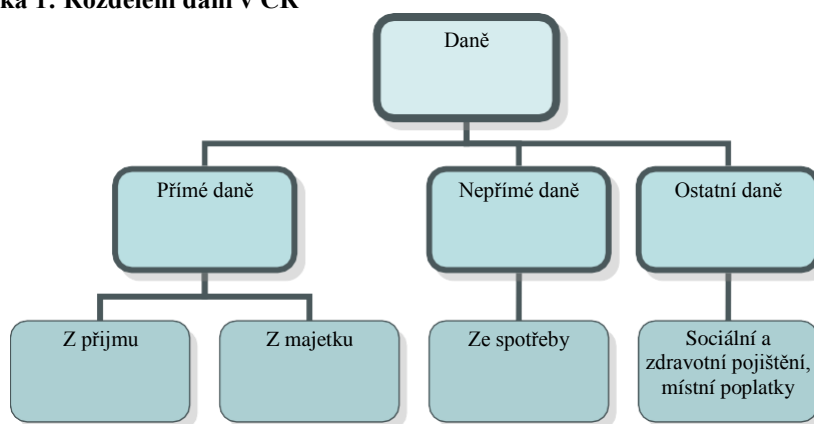
Dle zákona o účetnictví musí účetní závěrka splňovat tyto podmínky:

- Jméno a příjmení, název firmy, účetní jednotky
- Identifikační číslo
- Právní formu
- Předmět podnikání
- Den, ke kterému je závěrka sestavena
- Podpisový záznam statutárního orgánu ⁽⁴⁾

2.3 Daně v ČR

Daňový systém České republiky je tvořen všemi daněmi vybíranými na jejím území. Stát vyhodnocuje výnosnost jednotlivých daní na základě podílu na celkovém daňovém výnosu. ⁽⁷⁾

Tabulka 1: Rozdělení daní v ČR

zdroj: ⁽⁷⁾

2.3.1 Daň z příjmů FO

Daň z příjmů je univerzální daň zahrnující všechny zdanitelné příjmy fyzických osob. Podstatou daně je přerozdělit část příjmů potřebným. ⁽³⁾

2.3.2 Plátcí daně

Podle zákona o daních z příjmů jsou plátcí daně fyzické osoby splňující následující podmínky:

- Osoby zdržující se, nebo s bydlištěm na území ČR.
- Osoby setrvávající na území ČR za účelem léčby nebo studia. V tomto případě osoby platí daň pouze z příjmů získaných v ČR. ⁽³⁾

2.3.3 Předmět daně

Daň z příjmů je fyzická osoba povinna platit ze závislé činnosti, z podnikání a jiné samostatně výdělečné činnosti, z pronájmů, kapitálového majetku a z ostatních příjmů. Dani z příjmů nepodléhají příjmy získané nabytím cenných papírů v případě darování nebo dědění. ⁽³⁾

Příjem z podnikání se blíže specifikuje dle zákona o dani z příjmů. Na příjem z lesního a vodního hospodářství, ze zemědělské výroby, ze živnosti, z podnikání

dle zvláštních předpisů a podíly společníků ve veřejné obchodní společnosti nebo komplementářů v komanditní společnosti. Pod příjmy ze samostatně výdělečné činnosti se řadí příjmy z výkonu nezávislého povolání, z užití nebo poskytnutí průmyslových práv či jiného duševního vlastnictví, příjmy znalce, zprostředkovatele, tlumočnicka a příjmy z pronájmu majetku zařazeného do obchodního majetku. ⁽³⁾

Sazby v případě uplatnění výdajů stanoveným procentem jsou:

- podle § 7 odstavce 2 písm. e) se výdaje počítají jako 30 % z příjmu
- 40 % v případě příjmů podle § 7 odstavce 1 písm. c) a odstavce 2 písm. a) až d),
- 60 % pro příjmy podle § 7 odstavce 1 písm. b) s výjimkou řemeslných živností,
- 80 % pro příjmy podle § 7 odstavce 1 písm. a) a z příjmů ze živností řemeslných ⁽³⁾

2.3.4 Osvobozené příjmy

Zákon vymezuje příjmy, které jsou osvobozené od daně z příjmů. Rozdělují se do následujících 4 skupin:

- osvobození nemovitého majetku
- osvobození movitého majetku
- osvobození příjmů z cenných papírů a obchodních podílů
- ostatní osvobozené příjmy ⁽³⁾

Příjmy z prodeje bytu nebo domu jsou osvobozené od daně pouze v následujících dvou případech:

- prodávající měl v nemovitosti po dobu dvou let nahlášené bydliště
- příjmy získané z prodeje byly použity na uspokojení bytové nutnosti ⁽³⁾

Tyto nemovitosti při zařazení do obchodního majetku jsou osvobozeny od daně po dvou letech po vyřazení. Ostatní nemovitý majetek je osvobozen od daně po pětiletém užívání. ⁽¹¹⁾

Ve většině případů jsou příjmy z movitého majetku od daně osvobozeny. Výjimka je při prodeji automobilů, letadel a lodí, ty musí být ve vlastnictví plátce nejméně jeden rok. Movité věci v obchodním majetku musí být vyřazeny minimálně pět let před prodejem, aby byly osvobozeny od daně. ⁽³⁾

Další příjmy osvobozené od daně:

- Příjem formou dávek a služeb
- Dotace z rozpočtu
- Příjem z plnění vyživovací povinnosti
- Stipendia z rozpočtu
- Přijatá náhrada škody ⁽³⁾

2.3.5 Daň a její základ

Základ daně tvoří součet dílčích základů z různých činností. Plátce daně může využít jednu ze tří možností sestavení daňového základu. Poplatník může použít výdaje, které skutečně a prokazatelně vynaložil na dosažení příjmů. Lze také použít metodu, která stanoví výdaje procentem z příjmů určeným ze zákona. Poslední varianta je použít daň určenou paušální částkou. ⁽³⁾

Existují zákonem stanovené nezdanitelné části základu daně. Jsou to následující výdaje, které si poplatník může odečíst od základu daně:

- Dary právnických osobám, státu a jeho organizačním složkám
- Penzijní připojištění se státním příspěvkem, penzijní pojištění a spoření do výše 12 000 Kč
- Životní a důchodové pojištění do výše 12 000 Kč
- Úroky zaplacené z hypotečního a stavebního úvěru poskytnutým bankou ⁽³⁾⁽¹¹⁾

3 Praktická část

Praktická část bakalářské práce se věnuje zobrazení výše uvedených variant výpočtu daně z příjmů fyzické osoby. Úvodní část přibližuje živnostníka a jeho činnost podnikání. Následně bude vypočítán základ daně a případná daňová povinnost při vedení daňové evidence, účetnictví a nakonec uplatnění výdajového paušálu. V závěru této práce budou zhodnoceny a porovnány výsledky všech metod a následně doporučeno podnikateli optimální řešení s ohledem na daňové zatížení.

Podklady pro tuto práci jsou poskytnuty živnostníkem, který nechce být jmenován. Předmětem podnikání je doprava cestujících. Tato živnost patří mezi živnosti koncesované. Podnikatel nemá žádné zaměstnance a v majetku má vozidlo podléhající odepisování. Zásoby jsou účtovány způsobem B. Při vypočítání daňové povinnosti uplatňuje živnostník pouze slevu na poplatníka, která je v roce 2014 ve výši 24 840 Kč.

3.1 Daňová evidence

Při vedení daňové evidence je osoba, která ji vede, povinna zaznamenávat skutečné příjmy a výdaje uskutečněné za zdaňovací období. Podnikateli vznikly během zdaňovacího období dva druhy příjmů a to z podnikání a z jiné výdělečné činnosti a příjmy z kapitálového majetku.

Následující tabulka č. 2 zobrazuje uskutečněné příjmy a výdaje rozdělené na daňové a nedaňové.

Tabulka 2: Příjmy a výdaje DE

Příjmy		Částka v Kč	Výdaje		Částka v Kč
Daňově uznatelné	Prodej výrobků a služeb	744149,13	Daňově uznatelné	Platby pojistného	3578,00
	Úrok na BÚ	49,37		Poplatky bance	1152,91
	Ostatní příjmy	4867,30		Provozní režie	554273,75
	Daňové příjmy celkem	749065,80		Daňové výdaje celkem	559004,66
Daňově neuznatelné	Osobní vklad	195000,00	Daňově neuznatelné	Osobní spotřeba	11500,00
	Ostatní	7406,68		Splátka	138000,00
				Ostatní	2000,00
	Nedaňové příjmy celkem	202406,68		Nedaňové výdaje celkem	151500,00

Zdroj: vlastní zpracování

Jak můžeme vyčíst z tabulky č. 2, největší příjmy pro živnostníka, které vyplývají z jeho činnosti, jsou za prodej služeb a činí 744 149,13 Kč. Z předmětu podnikání vyplývají i největší výdaje a to za provozní režii, která je spojena s provozem automobilu. V tabulce jsou uvedeny i příjmy a výdaje, ze kterých se nevypočítává základ daně a mezi ně patří splátka úvěru ve výši 138 000 Kč nebo osobní vklad do živnosti ve výši 195 000 Kč. V následující tabulce č. 3 je uzávěrka peněžního deníku za rok 2014 a je v ní přehled pokladny a bankovního účtu.

Tabulka 3: Uzávěrka peněžního deníku

Hotovost		Běžný účet		Příjmy		Výdaje	
Příjem	Výdej	Příjem	Výdej	Podnikání	Ostatní	Podnikání	Ostatní
798 187,95 Kč	797 902,40 Kč	326 829,73 Kč	319 095,71 Kč	749 065,80 Kč	202 406,68 Kč	559 004,66 Kč	151 500,00 Kč
				Deník celkem	749 065,80 Kč	559 004,66 Kč	
				HV	190 061,14 Kč		

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka č. 4 uvádí základ daně, který poslouží pro výpočet daňové povinnosti nebo daňového bonusu. Výpočet daně je uveden v tabulce č. 5.

Tabulka 4: Výpočet základu daně - DE

Příjmy zahrnované do základu daně	749 016,43 Kč
Výdaje zahrnované do základu daně	559 004,66 Kč
Dílčí základ daně z podnikání	190 011,77 Kč
Dílčí základ daně z kapitálového majetku	49,37 Kč
Základ daně celkem	190 061,14 Kč
Daňový odpis	33 547,14 Kč
Zaokrouhlený základ daně	156 500,00 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 5: Výpočet daně z příjmů - DE

Výpočet daně z příjmů FO	
Základ daně	156 500,00 Kč
Daň (15%)	23 475,00 Kč
Sleva na poplatníka	24 840,00 Kč
Daň po slevě	- Kč

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 4 jsou uvedeny příjmy z podnikání a z kapitálového majetku, které byly evidovány živnostníkem. Základ daně činil 190 061,14 Kč a od něho je odečtena položka snižující základ daně, v našem případě je to daňový odpis automobilu ve výši 33 547,14 Kč. Daňová evidence neukládá povinnost vést záznam o odepisování dlouhodobého majetku, proto je na konci roku vypočten daňový odpis, o který je snížen základ daně. Výsledný zaokrouhlený základ daně tedy činí 156 500 Kč.

Tabulka č. 5 slouží pro výpočet daně. Vypočtená daň činní 23 475 Kč, od které je odečtena uplatněná sleva na poplatníka ve výši 24 840 Kč. To znamená, že živnostník nemá daňovou povinnost a uplatnění slevy na poplatníka lze jen do nulové výše daně.

3.2 Účetnictví

Pro správné vypočtení daňové povinnosti při vedení účetnictví je nejprve potřeba účetnictví otevřít a to pomocí konečných stavů uvedených v daňové evidenci na konci roku 2013.

Tyto konečné stavy jsou převedeny na počáteční stavy v účetnictví pro rok 2014. Podle pravidel převodního můstku jsou převedeny počáteční stavy aktiv a pasiv na účet individuálního podnikatele s číslem 491. Aktiva se zaúčtují na stranu Dal a pasiva na stranu Má dáti. Tento Převod je zobrazen tabulkou č. 6.

Tabulka 6: Převod aktiv a pasiv

Číslo účtu	Název účtu	MD	D
22	Samostatné movité věci a SMV	304 974,00 Kč	- Kč
112	Materiál	4 490,00 Kč	- Kč
211	Pokladna	1 885,00 Kč	- Kč
221	Bankovní účet	5 472,00 Kč	- Kč
491	Účet individuálního podnikatele	- Kč	178 821,00 Kč
461	Bankovní úvěr	- Kč	138 000,00 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Pomocí tabulky č. 6 byl zjištěn stav účtu 491 – Účet individuálního podnikatele a ten je zaúčtován na stranu pasiv v Počáteční rozvaze. Počáteční rozvaha je zobrazena v tabulce č. 7.

Tabulka 7: Počáteční rozvaha

Aktiva		Pasiva	
Dlouhodobý majetek		Vlastní kapitál	
Samostatné movité věci a SMV	304 974,00 Kč	Účet individuálního podnikatele	178 821,00 Kč
Oběžný majetek		Cizí zdroje	
Pokladna	1 885,00 Kč	Bankovní úvěr	138 000,00 Kč
Bankovní účet	5 472,00 Kč		
Materiál	4 490,00 Kč		
Pohledávky	- Kč		
Aktiva celkem	316 821,00 Kč	Pasiva celkem	316 821,00 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Z počáteční rozvahy je patrný celkový stav aktiv a pasiv, který je roven celkové hodnotě 316 821 Kč. Živnostník na začátku účetního období nemá žádné pohledávky a má poskytnutý bankovní úvěr ve výši 138 000 Kč.

Počáteční stavy se účtují pomocí účtu 701 - Počáteční účet rozvažný. Pasiva se účtují na příslušný účet na stranu Dal a podvojně na stranu Má dáti na účet 701. Aktiva se účtují na konkrétní účet na stranu Má dáti a na účet 701 na stranu Dal.

3.2.1 Dlouhodobý majetek

Živnostník má ve svém majetku automobil, který má pořizovací hodnotu 304 974 Kč a patří do druhé odpisové skupiny, tzn. odepisuje se 5 let. Pro daňové účely je zvoleno lineární odepisování a výše odpisů jsou vypočítány v následující tabulce č. 8.

Tabulka 8: Daňové odpisy DHM

Rok	Výpočet	Výše odpisu	ZC
2014	$304974 * 0,11$	33 547,14 Kč	271 426,86 Kč
2015	$304974 * 0,2225$	67 856,72 Kč	203 570,15 Kč
2016	$304974 * 0,2225$	67 856,72 Kč	135 713,43 Kč
2017	$304974 * 0,2225$	67 856,72 Kč	67 856,72 Kč
2018	$304974 * 0,2225$	67 856,72 Kč	- Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Z tabulky č. 8 lze zjistit, že pro rok 2014 jsou daňově uznatelné odpisy automobilu 33 547,14 Kč. Živnostník pro zjednodušení účetnictví volí stejnou výši účetních a daňových odpisů. V případě, že by byly zvolené účetní odpisy v jiné výši než daňové, musí se o jejich rozdíl navýšit či snížit základ daně. Pro vyšší účetní odpisy se rozdíl přičítá k základu daně a pro nižší účetní odpisy se základ daně poníží.

Odpisy dlouhodobého majetku se účtují v průběhu roku do nákladů a to v tomto případě na účet 551 – Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku na stranu Má dáti a zároveň na účet 082 – Oprávky k samostatným movitým věcem a souborům movitých věcí na stranu Dal.

3.2.2 Náklady a výnosy

Živnostníkovi vznikly během roku náklady spojené s podnikatelskou činností a to zejména následující:

- Spotřeba materiálu
- Spotřeba energie
- Opravy a udržování
- Ostatní služby
- Ostatní finanční náklady

Za rok 2014 živnostník uhradil všechny faktury přijaté z bankovního účtu nebo hotově z pokladny. Faktura přijatá se účtuje na stranu Má dáti nákladového účtu spojeným s předmětem faktury a na stranu Dal účtu 321 – Dodavatelé. Zaplacení faktury se účtuje na stranu Má dáti účtu 321 a stranu Dal 211 – Pokladna nebo 221 – Bankovní účet.

Výnosy vzniklé podnikatelskou činností během roku byly vyfakturovány odběratelům a řadily se mezi ně:

- Tržby z prodeje služeb
- Ostatní provozní výnosy
- Ostatní finanční výnosy

Největším výnosem byly pro živnostníka tržby z prodeje služeb. Během roku byly vystaveny faktury ve výši 397 704 Kč a odběratelé uhradili faktury do výše 245 941 Kč. Faktura vystavená se účtuje na stranu Má dáti účtu 311 – Pohledávky z obchodních vztahů a na stranu Dal příslušného výnosového účtu například 602 – Tržby z prodeje služeb. Zaplacení faktury vystavené se účtuje na stranu Má dáti účtu 211, 221 a stranu Dal účtu 311.

3.2.3 Uzavření účetnictví

Pro uzavření účetnictví je potřeba sestavit výkaz zisků a ztráty a konečnou rozvahu. Na konci roku byl v tabulce č. 9 sestaven schematický Výkaz zisku a ztráty. Jsou

v něm zahrnuty všechny nákladové a výnosové účty, které byly použity během roku a je rozdělen na provozní a finanční oblast.

Tabulka 9: Schematický Výkaz zisku a ztráty

Náklady		Výnosy	
Provozní náklady		Provozní výnosy	
Spotřeba materiálu	286 840,89 Kč	Tržby z prodeje služeb	776 277,13 Kč
Spotřeba energie	30 102,00 Kč	Ostatní provozní výnosy	4 867,30 Kč
Opravy a udržování	125 173,86 Kč		
Ostatní služby	112 157,00 Kč		
Ostatní sociální pojištění	3 578,00 Kč		
Ospisy DHM	33 547,14 Kč		
Provozní výsledek hospodaření			189 745,54 Kč
Finanční náklady		Finanční výnosy	
Ostatní finanční náklady	1 152,91 Kč	Ostatní finanční výnosy	49,37 Kč
Finanční výsledek hospodaření			- 1 103,54 Kč
Výsledek hospodaření za běžnou činnost před zdaněním			188 642,00 Kč
Daň z příjmů splatná			4 665,00 Kč
Výsledek hospodaření za běžnou činnost po zdaněním			183 977,00 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Z Výkazu zisku a ztráty lze, po sečtení provozního a finančního výsledku hospodaření, zjistit celkový výsledek hospodaření před zdaněním, který činí 188 642 Kč. Daň z příjmů splatná činí 4 665 Kč a po odečtení od výsledku hospodaření vzniká VH za běžnou činnost po zdanění v celkové výši 183 977 Kč.

Pro uzavření účetnictví je nutné převést nákladové a výnosové účty na účet 710 – Účet zisků a ztrát. Nákladové účty se účtují na stranu Má dáti a výnosové na stranu Dal. Aktivní a pasivní účty se na konci roku převádějí pomocí účtu 702 – Konečný účet rozvahový. Aktivní účty na stranu Má dáti a pasivní na stranu Dal. Výsledek hospodaření se zaúčtuje na stranu Má dáti účtu 710 se znaménkem mínus a na stranu Dal účtu 702 také s mínusem.

Tabulka 10: Účet zisků a ztrát

Účet zisků a ztrát			
Má dáti		Dal	
501 Spotřeba materiálu	286 840,89 Kč	602 Tržby z prodeje služeb	776 277,13 Kč
502 Spotřeba energie	30 102,00 Kč	648 Ostatní provozní výnosy	4 867,30 Kč
511 Opravy a udržování	125 173,86 Kč	668 Ostatní finanční výnosy	49,37 Kč
518 Ostatní služby	112 157,00 Kč		
551 Oospisy DHM	33 547,14 Kč		
525 Ostatní sociální pojištění	3 578,00 Kč		
568 Ostatní finanční náklady	1 152,91 Kč		
591 Daň z příjmů z běžné činnosti	4 665,00 Kč		
Výsledek hospodaření po zdanění	183 977,00 Kč		
Celkem	781 193,80 Kč	Celkem	781 193,80 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 11: Konečný účet rozvažný

Konečný účet rozvažný			
Má dáti		Dal	
022 Samostatné movité věci a SMV	304 974,00 Kč	082 Oprávky k DHM	33 547,14 Kč
211 Pokladna	286,00 Kč	491 Účet individuálního podnikatele	247 232,86 Kč
221 Bankovní účet	7 734,00 Kč	Výsledek hospodaření po zdanění	183 977,00 Kč
311 Pohledávky	151 763,00 Kč		
Celkem	464 757,00 Kč	Celkem	464 757,00 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Osoba vedoucí účetnictví musí doložit k daňovému přiznání do přílohy Výkaz zisku a ztráty a rozvahu sestavenou k poslednímu dni účetního období. Následující tabulka č. 12 obsahuje Konečnou rozvahu sestavenou k 31.12.2014. V rozvaze lze přehledně zjistit konečný stav aktiv a pasiv.

Tabulka 12: Konečná rozvaha k 31.12.2014

Aktiva		Pasiva	
Dlouhodobý majetek		Vlastní kapitál	
Samostatné movité věci a SMV	304 974,00 Kč	Účet individuálního podnikatele	247 232,86 Kč
Oběžný majetek		Výsledek hospodaření po zdanění	183 977,00 Kč
Pokladna	286,00 Kč	Cizí zdroje	
Bankovní účet	7 734,00 Kč	Bankovní úvěř	- Kč
Materiál	- Kč	Oprávký k DHM	33 547,14 Kč
Pohledávky	151 763,00 Kč		
Aktiva celkem	464 757,00 Kč	Pasiva celkem	464 757,00 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

3.2.4 Výpočet daně

Základ daně pro vypočtení daňové povinnosti v účetnictví, se na rozdíl od daňové evidence, provádí výpočtem rozdílu mezi výnosy a náklady. Tento rozdíl je zjištěn z Výkazu zisku a ztráty pod názvem výsledek hospodaření před zdaněním. Při výpočtu základu daně v daňové evidenci se používají pouze příjmy a výdaje daňové, ovšem výsledek hospodaření se musí navýšit o daňově neuznatelné položky. Patří mezi ně účet 525 – Ostatní sociální pojištění, na kterém je účtováno sociální a zdravotní pojištění za podnikatele.

Přechod z daňové evidence na účetnictví sebou nese další položky, o které se zvýší nebo sníží základ daně. Zvýšit základ daně je potřeba o neuhrazené ceniny, pohledávky a zásoby k 31.12.2013. Položka, o které je potřeba základ daně snížit, je hodnota závazků. Proces výpočtu a úpravy výsledku hospodaření je uveden v následující tabulce č. 13

Tabulka 13: Výpočet základu daně – účetnictví

Provozní výsledek hospodaření	189 745,54 Kč
Finanční výsledek hospodaření	- 1 103,54 Kč
Výsledek hospodaření před zdaněním	188 642,00 Kč
Částky zvyšující výsledek hospodaření	3 578,00 Kč
525 Ostatní sociální pojištění	3 578,00 Kč
Základ daně	192 220,00 Kč
Zvýšení základu daně	4 490,00 Kč
Zásoby	4 490,00 Kč
Upravený základ daně	196 710,00 Kč
Zaokrouhlený upravený základ daně	196 700,00 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Z tabulky č. 13 je patrné, že byl navýšen hospodářský výsledek o účet 525 a to ve výši 3 578 Kč. Následný základ daně byl rovněž navýšen o počáteční stav zásob z předchozího roku v hodnotě 4 490 Kč. Upravený základ daně 196 710 Kč byl zaokrouhlen na celé sto koruny dolů, tedy na 196 700 Kč.

Zaokrouhlený a upravený základ daně je vynásoben sazbou daně, která pro rok 2014 činí 15%. Výsledná daň z příjmů je ponížena o uplatněnou slevu na poplatníka ve výši 24 840 Kč. Skutečná výše daně vyjde po uskutečnění všech uplatňovaných slev. Tento postup je znázorněn v tabulce č. 14.

Tabulka 14: Výpočet daně z příjmů – účetnictví

Výpočet daně z příjmů FO	
Základ daně	196 700,00 Kč
Daň (15%)	29 505,00 Kč
Sleva na poplatníka	24 840,00 Kč
Daň po slevě	4 665,00 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Z tabulky č. 14 je patrná výše daně před uplatněním slev a to ve výši 29 505 Kč. Podnikatel uplatňuje pouze slevu na poplatníka a po jejím odečtení vzniká daňová povinnost ve výši 4 665 Kč.

3.3 Výdajový paušál

Výpočet daňové povinnosti pomocí výdajů stanoveným procentem z příjmů se považuje za nejjednodušší variantu stanovení daně. Pro daňové účely je povinen živnostník vést pouze evidenci příjmů a to stejně jako u daňové evidence. Při změně výpočtu daně z daňové evidence na výdajový paušál je potřeba zvýšit základ daně stejně jako u přechodu na účetnictví. Zvýšit je potřeba o počáteční stavy skladovaných zásob, pohledávek a rezerv. Také je nutno snížit základ daně o neuhrazené závazky.

Předmět podnikání určuje skupinu a výši procent, které lze uplatnit jako náklady pro výpočet základu daně. Živnostník, který poskytl informace o podnikání spadá do živnosti koncesované. Koncesovaná živnost se řadí do skupiny uplatňující výši nákladů 60% ze skutečně doložených příjmů z podnikání. Výpočet základu daně je uveden v tabulce č. 15.

Tabulka 15: Výpočet základu daně – výdajový paušál

Příjmy zahrnované do základu daně	749 016,43 Kč
Výdajový paušál (60%)	449 409,86 Kč
Dílčí základ daně z podnikání	299 606,57 Kč
Dílčí základ daně z kapitálového majetku	49,37 Kč
Základ daně celkem	299 655,94 Kč
Zvýšení základu daně	4 490,00 Kč
Zásoby	4 490,00 Kč
Upravený základ daně	304 145,94 Kč
Zaokrouhlený upravený základ daně	304 100,00 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 15 jsou vypočítány náklady uplatňující pro tento rok a činí 449 409,86 Kč z příjmů z podnikání. Dále jsou zde uvedeny příjmy z kapitálového majetku, na které se nevztahuje výpočet nákladů pomocí paušálu. V případě použití výdajového paušálu, jako způsobu zjištění daňové povinnosti, živnostník nemá nárok na snížení základu daně o daňové odpisy dlouhodobého majetku. V následující tabulce č. 16 je dokončen proces výpočtu daně.

Tabulka 16: Výpočet daně z příjmů – výdajový paušál

Výpočet daně z příjmů FO	
Základ daně	304 100,00 Kč
Daň (15%)	45 615,00 Kč
Sleva na poplatníka	24 840,00 Kč
Daň po slevě	20 775,00 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Daň z příjmů je ve výši 15% a po vypočtení ze základu daně činí 45 615 Kč.
Živnostník ovšem uplatňuje slevu na poplatníka ve výši 24 840 Kč, která se odečte od daně, a sníží jí na konečnou daňovou povinnost ve výši 20 775 Kč.

3.4 Porovnání výsledků a doporučení

Po zpracování podkladů poskytnutých živnostníkem, byly vypracovány modelové výpočty tří způsobů určení daňového základu. Následně byla zjištěna daňová povinnost. Tabulka č. 17 porovnává konečné výsledky.

Tabulka 17: Rekapitulace výsledků

	Základ daně	Daňová povinnost	Daň po slevě
Daňová evidence	156 514,00 Kč	23 475,00 Kč	- Kč
Účetnictví	196 710,00 Kč	29 505,00 Kč	4 665,00 Kč
Výdajový paušál	304 145,94 Kč	45 615,00 Kč	20 775,00 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Z tabulky č. 17 je patrné, že podnikatele je nejméně výhodné použít pro výpočet daně výdajový paušál, jehož výsledkem je daňová povinnost podnikatele 20 775 Kč. Pro daňovou evidenci je daň po slevě 0 Kč. Pro účetnictví podnikateli vznikla daňová povinnost ve výši 4 665 Kč. Rozdíl vznikl na základě výpočtu základu daně u účetnictví a převodovým můstkem. Hlavní rozdíl činní nesplacené pohledávky, které v účetnictví jsou započteny ve výnosech, ale v daňové evidenci jsou použity pouze splacené pohledávky. Dále byl navýšen hospodářský výsledek o částku 3 578 Kč z účtu 525. Následně, podle pravidel převodového můstku, zvýšen základ daně o počáteční stavy zásob ve výši 4 490 Kč.

Na základě předchozích zjištění není doporučen živnostníkovi přechod z daňové evidence na účetnictví ani na výdajový paušál. Použití účetnictví je nákladné a vzhledem k vyššímu daňovému zatížení i zbytečné.

4 Závěr

Cílem bakalářské práce bylo zjištění rozdílného zatížení při vedení daňové evidence, účetnictví a uplatnění výdajového paušálu na konkrétním případě. Na základě podkladů poskytnutých živnostníkem, který si nepřeje být jmenován, bylo vytvořeno účetnictví a převodový můstek pro rok 2014. Následně byl vypočten základ daně a daň pro daňovou evidenci a účetnictví. Pro úplnost byla doložena i daň pomocí výdajového paušálu, který v tomto konkrétním případě činí 60% nákladů z příjmů.

Z důvodů vypočteného daňového zatížení pro podnikatele byla zjištěna nulová daň pro daňovou evidenci, pro účetnictví 4 665 Kč a 22 695 Kč pro uplatnění výdajového paušálu.

Nejnižší daňové zatížení vyplývá z daňové evidence, a proto bylo doporučeno podnikateli v ní pokračovat. Účetnictví lépe vykresluje hospodaření podnikatele, ale nebylo z důvodu náročnějšího vedení a vyššího finančního zatížení doporučeno.

5 Seznam použitých zdrojů

1. RUBÁKOVÁ, Věra. *Účetnictví pro úplné začátečníky 2014*. 8.vydání. Praha : GRADA Publishing, a.s., 2014. 192 s. ISBN 978-80-247-5123-8.
2. DUŠEK, Jiří. *Daňová evidence podnikatelů 2014*. 11. vydání. Praha : GRADA Publishing, a.s., 2014. 133 s. ISBN 978-80-247-5117-7.
3. BRYCHTA, Ivan, Ivan MACHÁČEK a Martin DĚRGEL. *Daň z příjmů 2014: výklad je zpracován k právnímu stavu ke dni 1.1.2014*. 11. vydání. Praha : Wolters Kluwer, 2014. 600 s. ISBN 978-80-7478-462-0.
4. LOUŠA, František. *Zákon o účetnictví v praxi*. 5. aktualizované vydání. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2011. 140 s. ISBN 978-80-247-3848-2.
5. PILÁTOVÁ, Jana a kol. *Daňová evidence, komplexní řešení problematiky daňové evidence pro OSVČ*. Olomouc : ANAG, 2013. str. 352. ISBN 978-80-7263-772-0.
6. MÁČE, Miroslav. *Účetnictví a finanční řízení*. Praha: Grada Publishing, a. s., 2013. ISBN 978-80-247-4574-9.
7. KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie - úvod do problematiky*. Praha: ASPI, a. s., 2009. str. 120. ISBN 978-80-7357-423-9.
8. KOVANICOVÁ, Dana. *Abeceda účetních znalostí pro každého. XIX. aktualizované vydání*. Praha: Polygon, 2009. 413 s. ISBN 978-80-7273-156-5.
9. VAN GREUNING, Hennie. *International Accounting Standards*. Washington: The World Bank 2001. 180 s. ISBN 0-8213-4999-6.
10. Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví [online]. Dostupný z <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/ucto/> [cit. 20.12.2015].
11. Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů [online]. Dostupný z <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/dprij/> [cit. 20.12.2015]